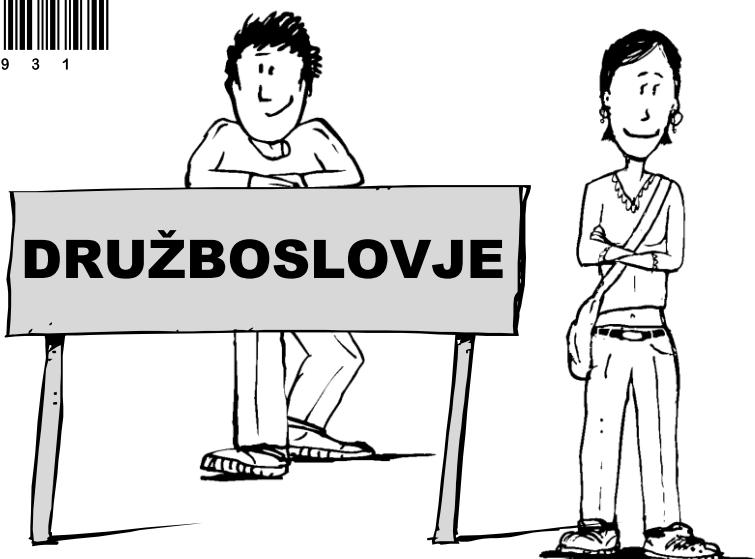

Š i f r a u č e n c a :

Državni izpitni center

**9.
razred**

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA
v 9. razredu v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom

Ponedeljek, 11. maj 2015 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Učenec prinese modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik.
Preizkusu je priložena barvna priloga.

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi ta navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani.

Preizkus ima tri dele. V prvem delu boš reševal geografske naloge, v drugem delu naloge, ki preverjajo znanje zgodovine, in v tretjem delu naloge, povezane z državljanstvo vzgojo in etiko. Pri reševanju nekaterih nalog boš uporabil barvno prilogo, ki je priložena preizkusu.

Pri vsaki nalogi svoj odgovor napiši v predvideni prostor znotraj okvirja.

Piši čitljivo. Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in pravilnega napiši na novo.

Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič točkami.

Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, temveč začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni pozneje. Na koncu svoje odgovore ponovno preveri.

Zaupaj vase in v svoje zmožnosti. Želimo ti veliko uspeha.

Ta preizkus ima 17 strani, od tega 1 prazno in barvno prilogo.

N 1 5 1 9 0 9 3 1 0 2

N 1 5 1 9 0 9 3 1 0 3

3/17

I. DEL

GEOGRAFIJA

1. Obkroži črko pred tremi slovenskimi jezeri.

- A Kaspijsko jezero.
- B Viktorijina jezera.
- C Cerkniško jezero.
- D Velenjsko jezero.
- E Prespansko jezero.
- F Bohinjsko jezero.

(3 točke)

2. Naravna in kulturna dediščina sta bogastvo vsakega naroda.

Spodaj zapisane pojme ustrezno razvrsti v preglednico:

Škocjanske jame, slap Savica, Ljubljanski grad, Prešernov spomenik, Cerkniško jezero, vaška situla.

Naravna dediščina	Kulturna dediščina

(2 točki)

3. Na črto pred sliko, ki predstavlja znamenitost, napiši črko države, kjer se znamenitost nahaja.

DRŽAVE

- A Hrvaška
- B Nizozemska
- C Velika Britanija
- D Nemčija
- E Švica
- F Francija

Slika 1

Slika 2

Slika 3

(3 točke)

(Vir slike 1: <http://krmelj.com/index.asp?p=eif>. Pridobljeno: 2. 12. 2014.)

(Vir slike 2: <http://www.avantura.si/>. Pridobljeno: 2. 12. 2014.)

(Vir slike 3: <http://www.oxfordscientificfilms.tv/>. Pridobljeno: 2. 12. 2014.)

N 1 5 1 9 0 9 3 1 0 5

4. Obkroži črko pred tremi značilnostmi oceanskega podnebja.

- A Mile zime.
- B Vroča in dolga poletja.
- C Mrzle, dolge zime.
- D Topla poletja.
- E Pogosto oblačno in megleno vreme z dežjem.
- F Zelo malo padavin prek celega leta.

(3 točke)

5. Vesolje ali kozmos je brezmejen prostor, kjer se gibljejo različna vesoljska telesa: Sonce, zvezde, planeti ... Imeni dveh planetov napiši na črti.

(2 točki)

6. Obkroži črko pred dvema državama Srednje Evrope.

- A Nemčija.
- B Finska.
- C Romunija.
- D Italija.
- E Slovenija.

(2 točki)

7. Če je trditev pravilna, obkroži DA, če ni pravilna, obkroži NE.

- a) V primorskih pokrajinah Slovenije uspevajo mandarine zaradi celinskega podnebja.

DA   NE

- b) V predalpskih pokrajinah Slovenije so postavljene hidroelektrarne zaradi velikega rečnega pretoka.

DA   NE

- c) V panonskih pokrajinah Slovenije uspevajo kulturne rastline zaradi apnenčastih tal.

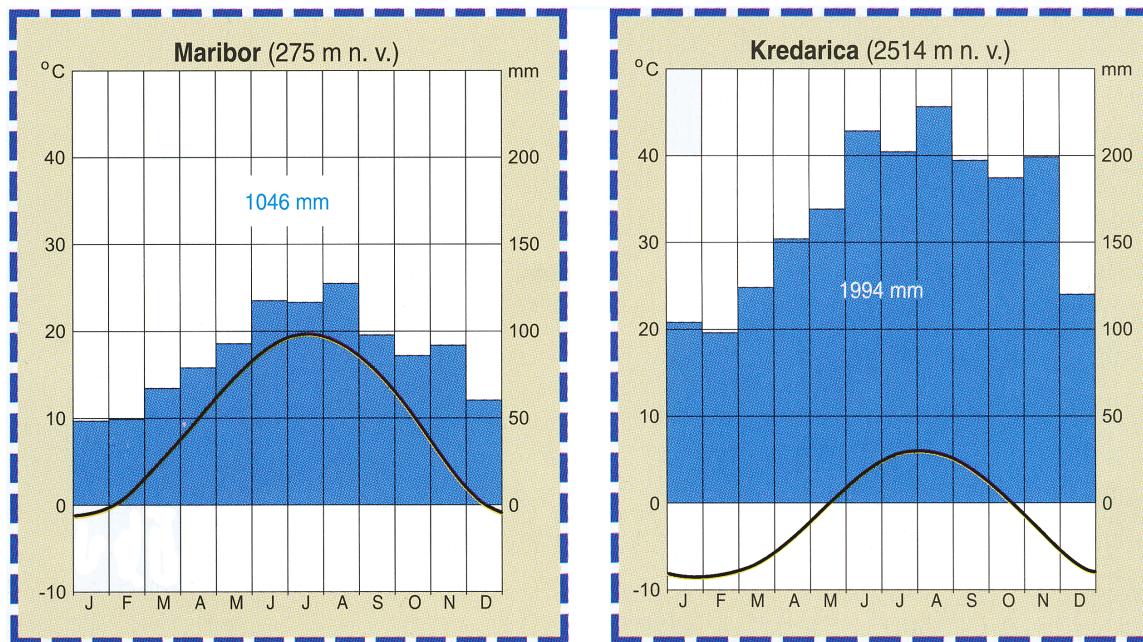
DA   NE

(3 točke)

N 1 5 1 9 0 9 3 1 0 7

8. Na sliki 4 sta klimograma Maribora in Kredarice. Dopolni stavke.

Slika 4: Klimograma

- a) Povprečna temperatura najtoplejšega meseca v Mariboru je _____ stopinj C.
- b) Na Kredarici pada v najbolj deževnem mesecu povprečno _____ mm padavin.
- c) V vsem letu v Mariboru povprečno pada _____ mm padavin.

(3 točke)

9. Poglej zemljevid sveta na sliki 1 na barvni prilogi in reši nalog.

- a) Katera oceana oblivata Južno Ameriko? Odgovor napiši na črti.

_____ , _____

- b) Poimenuj celini (kontinenta), med katerima poteka meja po kopnem. Odgovor napiši na črti.

_____ in _____

(2 točki)

10. Oglej si zemljevid 1 na barvni prilogi in reši nalog.

Zemljo z ekvatorjem navidezno razdelimo na S in J poloblo ter z začetnim poldnevnikom na V in Z poloblo.

- a) Katere celine (kontinente) prečka začetni poldnevnik? Odgovor napiši na črto.

_____

- b) Katere celine (kontinente) prečka ekvator? Odgovor napiši na črto.

_____

(2 točki)

N 1 5 1 9 0 9 3 1 0 9

9/17

11. Slovenijo je februarja 2014 prizadel žled. Na črte napiši dve posledici, ki bosta nastali na pobočjih in njihovi okolici, kjer smo zaradi žledu morali popolnoma posekati gozd.

Slika 5: Gozd, prizadet od žledu

Posledica 1: _____

_____

Posledica 2: _____

_____

(2 točki)

12. Z uporabo zemljevida sveta na sliki 2 na barvni prilogi, ki prikazuje različno gostoto prebivalstva, ugotovi:

- a) Kako je poseljeno področje, označeno s številko 1? Utemelji vzrok za tako poselitev. Odgovor napiši na črti.

- b) Kako je poseljeno področje, označeno s številko 2? Utemelji vzrok za tako poselitev. Odgovor napiši na črti.

- c) Glede na legendo zemljevida imata področji 1 in 3 enako gostoto poselitev. V čem pa je razlika med področjema? Odgovor napiši na črti.

(3 točke)

N 1 5 1 9 0 9 3 1 1 1

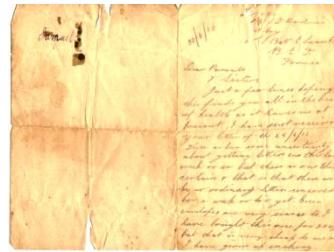
II. DEL

ZGODOVINA

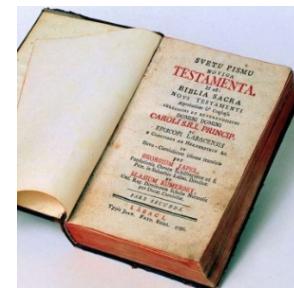
1. Oglej si slike in njihove številke vpiši na črte k ustreznemu viru.

Slika 6

Slika 7

Slika 8

Slika 9

Slika 10

Slika 11

Pisni viri so na slikah, ki so označene s številkami:

_____, _____, _____.

Materialni viri so na slikah, ki so označene s številkami:

_____, _____, _____.

(2 točki)

(Vir slik 6–11: http://www.google.si/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CB0QFjAA&url=http%3A%2F%2Fknjiznica.weebly.com%2Fuploads%2F6%2F4%2F3%2F8%2F6438781%2F2._zgodovinski_viri.ppt&ei=FWBbVP3qEtLuaLuRgtAM&usg=AFQjCNG6uYiK3HluCCz9pL13ToNerDjHtA. Pridobljeno: 2. 12. 2014.)

N 1 5 1 9 0 9 3 1 1 2

2. Na črto pred opis napiši številko pojma, ki ga predstavlja opis.

OPISI

- skromno bivališče, vkopano v tla
 naselje s kočami na kolih
 cerkev na hribu, obdana z obrambnim zidom

POJMI

- 1 mostišče
2 tabor
3 vaško naselje
4 rimske naselje
5 srednjeveško mesto
6 zemljanka

(3 točke)

3. Življenje v srednjem veku je bilo drugačno kot danes.

- a) Pojasni, zakaj so se v srednjem veku po mestih širile nalezljive bolezni. Odgovor napiši na črto.
-

- b) Pojasni, zakaj so se v srednjem veku v mestih pogosto pojavljali požari. Odgovor napiši na črto.
-

- c) V srednjem veku se je razvila trgovina. Navedi primer gospodarske dejavnosti, ki se je pojavila zaradi trgovanja. Odgovor napiši na črto.
-

(3 točke)

N 1 5 1 9 0 9 3 1 1 3

4. a) Razloži, zakaj Primoža Trubarja imenujemo »oče« slovenskega jezika. Razlago napiši na črti.

- b) Zakaj je reformacijo najbolje sprejelo preprosto kmečko prebivalstvo? Odgovor napiši na črti.

(2 točki)

5. Slovenijo so med 2. svetovno vojno okupirali. Naštej dva okupatorja Slovenije. Odgovor napiši na črti.

(2 točki)

6. Primerjaj vzroke za kurentovanje nekoč z vzroki kurentovanja danes. Odgovor napiši v povedih na črte.

(2 točki)

OBRNI LIST.

III. DEL

DRŽAVLJANSKA VZGOJA IN ETIKA

1. Preberi opis in k opisu napiši ime poklica.

OPIS	POKLIC
Izdeluje različne vrste testa in iz njega oblikuje kruh in drobno pecivo.	
Pripravi les in ostale materiale in iz njih izdeluje pohištvo.	
Striže, barva in oblikuje lase ali brado.	

(3 točke)

N 1 5 1 9 0 9 3 1 1 5

2. Poznamo več tipov družin.

- a) Kateri družinski člani so v enostarševski družini? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.
- A Mama, oče, otrok.
B Oče, mama, babica, dedek, otrok.
C Oče, otrok.
D Mož in žena.
- b) Kateri družinski člani so v jedrni družini? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.
- A Mama, oče, otrok.
B Oče, mama, babica, dedek, otrok.
C Oče, otrok.
D Mož in žena.
- c) Kateri družinski člani so v razširjeni družini? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.
- A Mama, oče, otrok.
B Oče, mama, babica, dedek, otrok.
C Oče, otrok.
D Mož in žena.

(3 točke)

Skupno število točk: 50

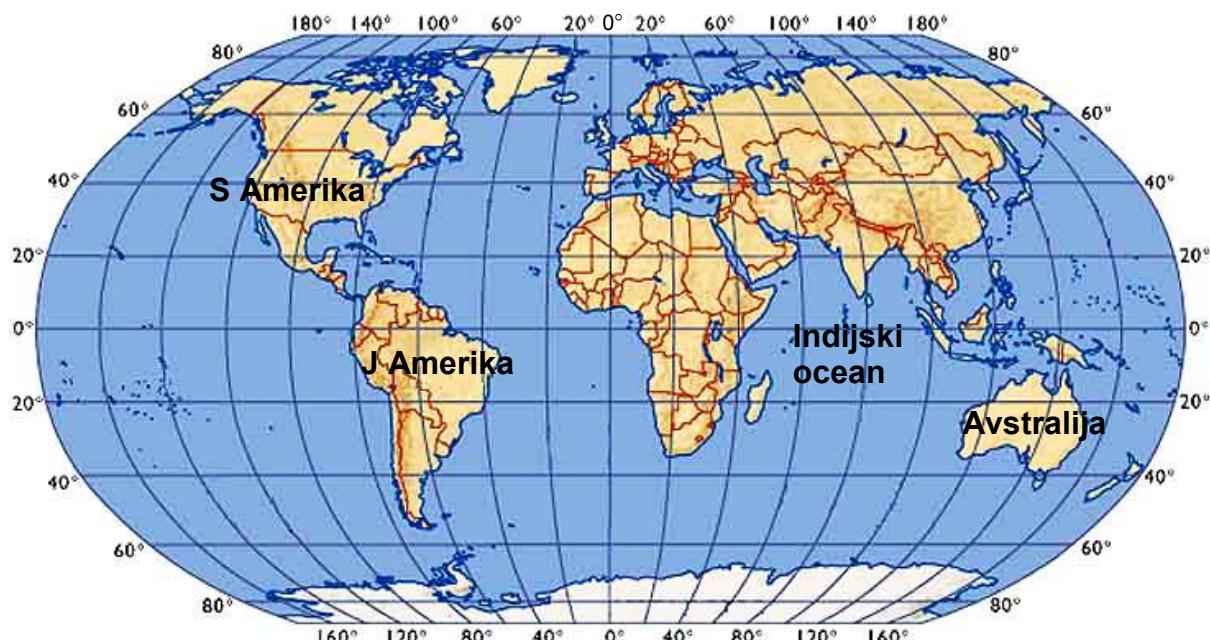
Prazna stran

Tukaj ne piši. Tukaj ne piši.

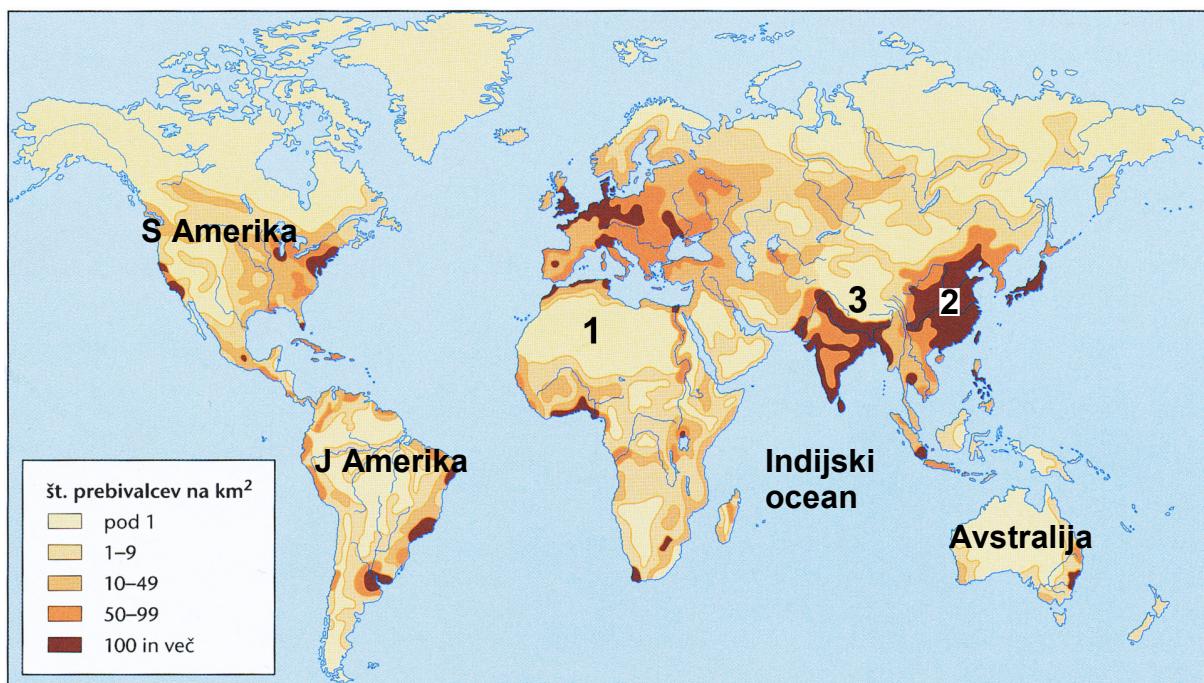
N 1 5 1 9 0 9 3 1 1 7

Barvna priloga

Slika 1: Zemljevid sveta

(Vir: http://www.educa.fmf.uni-lj.si/izodel/sola/2002/ura/anja/zem_sveta.html. Pridobljeno: 29. 1. 2015.)

Slika 2: Zemljevid sveta

(Vir: Senegačnik, J., Drobnjak, B., 2013: Obča geografija za 1. letnik gimnazij. Ljubljana: Modrijan.)